

Telefon št. 30-40

VOJNI INVALID

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25. v mesecu. Posamezna številka 1 Din. — Naročnina mesečno 1 Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravnštvo v Ljubljani, št. Peterska vojašnica. Telefon št. 30-40.

Prihodnja številka »Vojnega invalida« s poročilom oblastnega odbora, bilanco in proračunom izide že dne 16. aprila 1935.

Redni občni zbor

Oblastnega udruženja vojnih invalidov za Dravsko banovino

se vrši

v nedeljo, dne 28. aprila 1935 ob 9. uri v Ljubljani. (Dvorano javimo v prihodnji številki.)

Dnevni red:

1. Otvoritev in konstituiranje.
2. Poročilo upravnega odbora (predsednika, tajnika, blagajnika).
3. Poročilo nadzornega odbora.
4. Razrešnica.
5. Poročila referentov o invalidskem vprašanju.
6. Odobritev proračuna za 1935.
7. Volitve Oblastnega odbora in delegatov.
8. Sklepanje o prošnjah in pritožbah.
9. Slučajnosti.

Vsaka Krajevna organizacija mora poslati izvoljenega delegata ali namestnika s pravilno izstavljenim pooblastilom. Na predvečer, dne 27. aprila t. l. se vrši delegatska anketa (kraj bo prihodnjič naveden) ob 8. uri zvečer.

Predlogi krajevnih odborov naj se pošljejo čimprej pismeno. Prisostvovati na občnem zboru brez debate sme vse članstvo.

Obvestila

O invalidskem zakonu posnemajo naši čitatelji vse iz poročila predsednika tov. Nedića na plenarni seji. Pojasnjeno je vse od začetka borbe do danes, ker od plenarne seje se vprašanje ni spremenilo, le kratko nadaljnje obvestilo nam pove sledeče:

Volitve v narodno skupščino so sklepanje o invalidskem zakonu odgodelo za bodoči parlament. Središnji odbor je bil pri predsedniku vlade g. Jevtiću, ki je izjavil, da se popolnoma strinja z načrtom izdelanim pod prejšnjo vlado.

Tudi je poskušal Središnji odbor ako bi se dalo dobiti skupščinsko pooblastilo po § 62 finančnega zakona za 1934/35, da bi se zakon po tem pooblastilu sprejel kot nujen. Glede tega pa ni še nič konkretnega rešeno.

Informirani smo tudi, da bo Dravska finančna direkcija takoj sedaj razposlala še enkrat pobotnice onim, ki jih lansko jesen niso vrnilo podpisane, da bi dobili izplačane zaostanke.

Za druge, ki niso dobili že lani pobotnic, to ne velja.

Dotične zamudnike pozivamo, da vsaj sedaj, ako bodo dobili pozive s pobotnicami, takoj napravijo prošnje, podpišejo pobotnice in jih vrnejo Dravski finančni direkciji.

Če ne razumejo, pa naj gredo k svojim organizacijam, da jim bodo pomagale in vse potrebno napravile.

Pravila našega udruženja (katerih spremembo smo zadnjič objavili, katere je sprejela zadnja plenarna seja, niso še oblastveno potrjena in niso še veljavni. Po zapisnikih je ugotovljeno, da jih je X. redni kongres spraval iz dnevnega reda, zato se ne smatra pooblastilo plenumu za veljavno. Nova pravila, ki jih je izdelala zadnja plenarna seja, se bodo predložila prihodnjemu XI. invalidskemu kongresu v rešitev.

Kako bi se moralo invalide zaposlovati

Mnogi invalidi niso kmeti in niso samostojni obrtniki, ter se morajo preskrbovati samo s službami. Podpora ne pride v poštev, ako jo sploh dobivajo, zato je za take ljudi v invalidskem vprašanju najvažnejše, ako imajo zaščito glede pridobitve eksistence. Ako človek ravno vsled pohabljenosti ne more dobiti eksistence, je to zanj obupno, zato mora invalidski zakon imeti glavno skrb za to vprašanje. Po večini invalidi niso sposobni za vsak posel in jim je treba rezervirati in odstopiti le gotove, predvsem lažje službe. Navadno pa se delodajalci ravno invalidov branijo češ, da niso toliko sposobni kot zdravi.

Če invalid prosi službo in se sklicuje na prvenstveno pravico, mu odgovore, da ga ravno zato ne marajo, ker je invalid.

Delodajalci ne čutijo nobene zakonite dolžnosti, še manj pa moralne, da bi vpoštevali invalidsko prednost, pač pa vsak zavrača invalida z izgovorom, da ga je država dolžna vpoštevati in preskrbeti.

Pri teh razmerah je na vsak način potrebno urediti neko obveznost. Invalidski zakon ima v ta namen določbe, ki po bistvu ne bi bile slabe, ako bi se res izvajale. Po predhodnem predvidenju zakona je izšel tudi posebni pravilnik o zaposlovanju oseb zaščitene z invalidskim zakonom, ki določa med drugim neko postopanje, kako naj se vrši zaposlovanje.

Ta pravilnik določa, da morajo Borze dela voditi invalide v posebni evidenci in jim prvenstveno najti zaposlenje.

Političnim oblastvom 1. stopnje pa daje pravico, da pri večjih podjetjih ali kmetijskih posestvih predpišejo odrejeno število mest, na katera morajo zaposliti invalide.

Ako pa dotična privatna podjetja ne izvršujejo predpisov, jim smejo politična oblastva 1 stopnje naložiti kazni, ki se stekajo v narodni invalidski fond.

S tem je dana oblastem moč, da izvršujejo zaposlovanje invalidov, vendar pa se to skoro nikjer ne vrši.

Borze dela gotovo ne vodijo invalidov posebej, ravno tako jih prvenstveno ne ponujajo.

Pokojni Satler Anton

Našim članom, posebno ljubljanskim, dobro znanega tovariša Satlerja Antona je pred 14 dnevi rešila smrt dolgega trpljenja. Pred kakimi 8 leti je popolnoma ohromel vsled vojne poškodbe v hrbtnici, katero je dobil na kor. fronti. Tov. Satler je po prihodu z ital. bojišča kot dobrovoljec pohitel na Koroško in bil tam ranjen. Bil je dober narodnjak ter se je tudi po vojni udeleževal v vseh narodnih organizacijah. Ko je bil še toliko zdrav, je dobil službo državnega uradnika, katere pa pozneje par let ni mogel izvrševati, zato je moral podati ostavko.

V našem udruženju se je udeleževal vseskozi in je bil dve leti tudi predsednik Krajevnega odbora v Ljubljani, čeprav že popolnoma hrom tako, da se je vozil v šentpetersko vojašnico.

Bolezen ga je vedno bolj trla in zadnji dve leti sploh ni hodil z domače hiše. Čeprav je imel še veliko volje, saj je bil še mlad in je koval razne načrte, ko bo ozdravil, ga je pobrala smrt.

Imel je veličasten pogreb z vojaškim spremstvom in veliko število ob-

čepav so mnogi invalidi že večkrat moledovali okoli za službe in prosili za zaščito, pa niso dobili potrebnega zaposlenja.

Podjetjem pa se ni ničesar storilo in mislo še videli, da bi dobil kdo uradni predpis, da mora zaposliti katerega invalida, še manj pa, da bi bil kaznovan.

Naša organizacija je v več slučajih posredovala, pa je vse zaspalo.

Nič boljše ni pri državnih in samoupravnih službah. V sedanjem času se sprejema največ dnevničarjev ali nestalnih uslužbencev, taka mesta pa se navadno ne razpisujejo, zato invalidi sploh ne vedo, kdaj so mesta na razpolago. Če pa invalidi kar v poljubnem času prosijo, dobe odgovor, da takrat ni nobenega mesta.

Ako bi se hotelo paziti na invalidsko prvenstvo, bi se morale njihove prošnje držati v evidenci in bi se moralo take invalide čakalce pozvati, kadar so mesta na razpolago.

Pri tem moramo omeniti tudi, da so nekatere službe, ki bi lahko v največji meri prišle v poštev za invalide, postavljene pod nedosegljive pogoje n. pr. cestarju. V vseh razpisih za cestarje čitamo, da prosilci ne smejo biti starejši kot 30 let. Invalida pa danes nimamo nobenega pod 30 leti.

Iz vseh teh podatkov vidimo, da je vprašanje zaposlovanja vojnih žrtev kljub vsem predpisom slabo. Invalidi imajo zaščito, pa je ne morejo doseči.

Zato apeliramo na oblasti, da bi temu vprašanju posvetile več pažnje. Treba je izvajati zakon in pravilnik, da bomo invalidski položaj v marsičem omilili.

Izginjali bodo berači in invalidska splošna nezadovoljnost bo pojenjavala. Kakšen položaj je na primer ako težko pohabljeni invalid nima podpore, nima službe, nima sredstev in ga poleg tega še vsak mrzi.

Razumljivo je, da vsi invadi ne potrebujejo take zaščite, ako so si mogli sami ustvariti existenco, toda mnogo je takih, kateri so v obupnem stanju zato, ker se noben zanje ne briga.

Naj velja ta apel vsem, ki so zato poklicani, na drugi strani pa tudi onim, ki so moralno dolžni vpoštevati vojne žrtve v človeški družbi.

činstva vseh slojev ter raznih zastopnikov je pričalo, da je bil priljubljen.

Pevsko društvo »Krakovo-Trnovo« mu je zapelo žalostinke, na grobu pa se je poslovil od njega v imenu Krajevne organizacije tov. Preša. Tov. Satler je bil nazadnje 100% invalid z dodatkom. Obdržati ga hočemo v spominu, njegovim sorodnikom pa izrekamo naše globoko sožalje.

Opozorilo na kolekovanje

Od Dravske finančne direkcije v Ljubljani smo dobili dopis z dne 28. februarja t. l. št. 8649/II. s prošnjo, da obvestimo člane.

Isti se glasi:

»Vse oprostitve od plačevanja taks, izdane na podstavi točke 5 člena 5 zakona o taksah so bile razveljavljene z odločbo ministrstva financ z dne 13. aprila 1934 št. 39.111 Službeni list z dne 16. maja 1934 št. 39/310 in z dne 30. maja 1934 št. 43/343.

Po pojasnilu ministrstva za finance z dne 24. julija 1930 št. 98.620 so zavezane plačilo cele vloge invalidov, s katerimi urgirajo ureditev ali izplačilo invalidnine. Za finančnega direktorja

Vabilo na občni zbor

Krajevni odbor v Ljubljani vabi svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži XV. rednega občnega zbora, ki se vrši dne 31. marca 1934 ob 8. uri dopoldne v hotelu Unionu v Zeleni dvorani.

Dnevni red:

1. Prečitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo upravnega odbora.
3. Poročilo nadzornega odbora in predlog glede razrešnice.
4. Volitev upravnega in nadzornega odbora, ter namestnikov; delegata za občni zbor Oblastnega odbora in njegovega namestnika.
5. Slučajnosti.

Posebni vabil ne bomo poslali, kakor smo prvotno objavili v 2. številki Vojnega invalida, dne 28. II. t. l.

Obenem opozarjamo vse člane in članice na člen 7. točka b) društvenih pravil, po katerem preneha redno članstvo, ako ne plača 6 mesecev članarine, ter na čl. 12, po katerem imajo pravico prisostvovati na občnem zboru samo člani in članice, ki so plačali članarino.

Zato ponovno opozarjamo vse članstvo, ki je v zaostanku s članarino in naročnino, da jo po možnosti poravnava še pred objavljenim občnim zborom.

Odbor.

BOJEVNIKI GREDO V VOLILNO BORBO.

»Prelom« z dne 21. marca t. l. pri naša sledeči poziv:

Vsem bojevnikom — volilcem!

Glavni bojevniški volilni odbor v Ljubljani se je ustanovil zato, da bojevniki ne postanejo plen raznih strank, marveč, da gredo v strnjene vrstah v boj za svoja načela pri volitvah 5. maja. Po temeljitem prevdaru je glavni bojevniški volilni odbor sklenil, da stopijo bojevniki v volilno borbo samostojno po vseh volilnih srezih cele Slovenije na državni listi, katere nosilec je naš bojni tovariš

Dimitrije Ljotić

Tovariši! Pozivamo vas, da greste vsi do zadnjega dne 5. maja v boj za naša načela — za gospodarski, socialni in duhovni preporod Jugoslavije. Borci v zbor!

Glavni bojevniški volilni odbor
Ljubljana, Kolodvorska ul. 8.

šef odseka za računovodstvo viš. rač. inšpektor: Fran Lenarčič s. r.

*

Proti temu moramo protestirati. Kolikor nam je znano, so bile razveljavljene oprostitve taks, izdane na podstavi toč. 5 čl. 5 zakona o taksah, toda samo tiste, ki so bile »izdane«.

Razveljavljene so samo tiste oprostitve, za katere je dalo finančno ministrstvo posebne rešitve.

Niso pa razveljavljene tiste oprostitve, ki so izrečene za stalno z zakoni.

Tako tudi čl. 72 invalidskega zakona izrečno oprošča »vse prijave,

zapisnike zaslišanj, prošnje itd., ki jih morajo predložiti poedine osebe, da dobe zaščito in pomoč po tem zakonu vseh taks.

Ker odločba ne more razveljavljati zakona, smatramo, da tudi vloge za invalidnino (ker je to pomoč po zakonu) ne bi smele biti podvržene taksiranju. Menda obstoja izrecno tolmačenje, da dotično razveljavljanje ne ve-

lja za oprostitev, ki temelje na zakonih.

Naše članstvo smo že večkrat opozorili, da vloge za izplačilo invalidnine sploh nič ne zaležejo in so brez pomena, pa vendar ni mogoče dopovedati.

Če so dani pogoji, Finančna direkcija prav nič ne zadržuje in sama izvrši takoj nakazilo. Čemu torej brezpomembno pisarenje.

Kupujte in razširjajte srečke

Drugi jugoslovanski Sweepstake je loterija na konjske dirke, ki jo prireja Udruženje vojnih invalidov skupno z Donavskim Kolom Jahačev na konjske dirke.

Cisti dobiček gre v prid vojnim žrt-

kov, od katerih dobi vsak 1/500 vsega denarja.

Vsaka srečka ima v tem kolu pravico še na dva žrebanja.

Žrebanje za glavne dobitke bo 17. junija 1935.

vam in dobi vsaka dotična naša organizacija, ki razproda srečke, četrtino njene vrednosti.

Organizacije si lahko s tem pridobijo svoje podporne fondе. Nekatere so se pridno lotile dela in so pokazale že pri prvem Sweepstaku lep uspeh, sedaj pa še boljše.

Srečke razpečavajo po uradih, šolah in pri posameznikih.

Vsaka srečka stane 10 Din.

One srečke, ki imajo številke za tekmo vpisanih konj, tekmujejo za glavne premije, ki znašajo 50% vsega za srečke prejetega denarja.

Glavni dobiček je bil pri prvem Sweepstaku preko 100.000 Din, letos pa bo še večji, ker gredo srečke vedno bolj v promet.

Poleg tega je še več glavnih dobitkov.

Poleg glavnih dobitkov pa se pri tretjem žrebanju izvele še 500 dobit-

kov. Za ostale dobitke pa bo žrebanje dne 25. junija 1935.

Srečke krajevnim odborom razpošilja Oblastni odbor v Ljubljani, ki jih ima dovolj v zalogi.

Ima pa tudi potrebne reklamne listke.

Žrebanje se vrši komisijsko in pod državno kontrolo.

Dobitki se lahko dvignejo s priporočenimi pismi.

Žrebanje bo objavljeno v invalidskih pa tudi drugih listih.

Vse informacije se lahko dobi v pisarni Sweepstaka Beograd, Kralja Ferdinanda ulica br. 2, ako se priloži znamka za odgovor.

Naročajte srečke pri Oblastnemu odboru udruženja vojnih invalidov v Ljubljani in pri krajevnih odborih.

O kaki razliki za dobitke v posameznih krajih ni misliti, ker se vrši žrebanje strogo nepristransko in pod kontrolo.

Kupujte torej in prodajajte srečke, ker gre dobiček v vaš prid.

Iz plenarne seje v Beogradu

(Nadaljevanje.)

Tov. Nedić je podal svoje poročilo najprej glede izplačila rednih in zaostalih invalidnin.

To vprašanje se regulira, toda na žalost razmere niso tako sijajne, da bi se dobra volja ministrstva socijalne politike in finančnega ministrstva takoj realizirala, ker se to po finančnih direktivah ne more izvršiti. Ti zaostanki se plačujejo iz denarja, s katerim razpolagajo same finančne direkcije, toda je finančna kriza.

Središnji odbor pa je konstatiral, da imajo nekatere finančne direkcije denar, pa ga vporabljajo drugam; zato povem, da bomo vodili borbo proti dotičnim direktivam. Proti redni invalidnini nimamo toliko pritožb, pač pa proti odkupninam.

Po budžetu je kredita samo 1 milijon, vsota pa bi bila potrebna ogromna, ker se jih vedno več javlja in so nekatere odkupnine celo do 50.000 Din. Čakamo, da se bo iz prihrankov pri budžetu 1934-35 dobil izredni kredit. Kar se tiče zaposlovanja invalidov, je Središnji odbor razložil s svojimi akti celo situacijo. Naravno, da ne more biti zadovoljiva, ker pri 25—26.000 invalidih 46 zaposlenj ni nič, toda Središnji odbor ni zamudil prilike, pomagati pri tem Oblastnim odborom.

Na to je navajal tov. Nedić nek slučaj, ko je bilo pri neki občini 5 zaposlenih invalidov naenkrat odpuščenih. — Dalje je poročal, da je Središnji odbor kril vse svoje materialne potrebe, višek dohodkov, 13.268.33 Din, — je naložil v Kajmakčalanski fond. — Ustanovil je tudi posebni rezervni fond za eventualna kritja svojega primanjkljaja.

Poročal je tudi, da je pred kratkim neki pok. Marković zapustil Središnjemu odboru 25.000 Din, za kar se je ustanovil poseben fond pod njegovim imenom za podporo invalidski deci. — Pojasnil je slučaj invalidske zadruge iz Skoplja. Ministrstvo soc. politike je dalo denar za to zadrugo. Bivši komisar Sred. odbora, g. Radosavljević, ko je videl, da ta zadruga ni vrnila denarja, je izplačal 589.000 Din iz blagajne Sred. odbora in vrnil dolg skopljske zadruge. Ko je Sred. odbor zahteval vračilo, ta zadruga ni hotela priznati dolga, zato jo je moral tožiti. Hoteli smo napraviti ugodno odplačevanje, da ne bi trpeli invalidi. Središnji odbor je kupil menice, da ne bi privatniki odirali invalide, pozneje pa odbil, da te daruje zadrugi v Skoplju. Situacija se je rešila v prid članom, a vendar se napada Sred. odbor po časopisju.

Ministrstvu vojske in mornarice smo nudili, da kupimo večjo količino starih oblek za invalide, toda gosp. minister nam je iste podaril.

Na to se je tov. Nedić zahvalil ministru za socijalno politiko in narodno zdravje za pomoč v svrhu potovanja na Oplenac in ministru za promet, ki je dovolilo četrtinsko vožnjo.

Poročal je nadalje o Sweepstaku, ki je v korist vojnih žrtev plasiral med narod ca 140.000 srečk ter je prišlo v blagajno okroglo 70.000 Din.

Nadalje pa se je dotaknil zelo važnega vprašanja, to je Zveze bojevnikov. Nekatere organizacije so izvršile zamisel Sred. odbora skupno z rezervnimi oficirji, četniki in dobrovoljci. Delo se nadaljuje, toda Sred. odbor ni dobil odobrenih pravil, ker ima to vprašanje

skupnost z Zvezo nacionalnih organizacij, ki je tudi predložila svoja pravila. Predsednik vlade mi je obljubil, da se bodo naša pravila odobrila in organizacija izvršila. Željo imamo, da se skliče v Beogradu kongres vseh bojevniških organizacij in začne z delom.

Končno je tov. Nedić poročal, da je dobilo naše Udruženje Najvišje pokroviteljstvo Nj. Vel. kralja Petra II. (Živio klici.)

Tajnik tov. Dušan Tomić je poročal o delu pisarne, predsednik Nadzornega odbora, tov. Pavle Jovović pa je podal svoje poročilo. Predlagal je radi raznih sumničenj, da naj se izbere tročlanska komisija, ki bi še enkrat pregledala vse delo.

Pred diskusijo je bil izvoljen še odbor za prošnje in pritožbe in sicer tov. Kojić, Ristić, Petrović, Rus, Šarić, Stanković in Stamenković.

Tov. Nedić je prosil, da se predlaga anketni odbor za pregled dela, narkar je nastal nemir. Sledila je debata.

Tov. Krečić povdarja, da se ne sme dajati ulici priliko zabavljanja s tem, da bi postavljali neke preiskovalne komisije. Ako je Nadzorni odbor podal svoje povoljno mnenje, imamo vzrok, da damo samo satisfakcijo. Naša dolžnost je, da poslušamo kritiko delegatov organizacij, ako se bodo oglašili. Do sedaj še nobena Središnja uprava ni dala takega pozitivnega rezultata organizaciji. (Pritrjevanje.)

Tov. Štefe iz Ljubljane: V imenu Udruženja dravske banovine podajam izjavo, da tekmo 15 let dobro poznamo delo poedincev in skupin, poznamo pa razorano delo nekaterih, ki so samo škodili našim interesom. Pred par leti smo očistili Udruženje take gnusobe, amputirali bolne dele, pa se spet pojavlja dobro znana skupina ljudi, ki ne more govoriti o iskrenosti in nepravičnosti inval. udruženja Jugoslavije, še manj pa glede rezultatov v Središnjem odboru. Kritiko o delu bomo izrekli mi, ki smo za to poklicani, nepoklicanim pa pravimo: Rolke proč od Udruženja, če pa se ne bodo odzvali, imamo moč, da preprečimo take nastope. Čudno se zdi, zakaj smo v dravski banovini mirni in molčimo. Zato, ker smo videli v Udruženju pravo delo, da se je napravil red, mir in dostojnost. Ker pa se zopet pojavljajo razdirači, hočemo poseči aktivno v borbo za zaščito, kakor smo storili pred par leti za obstanek našega Udruženja. Odklanjam predlog Nadzornega odbora, da bi se izvolil anketni odbor za pregled dela. Izjavljamo, da imamo polno zaupanje in se zahvaljujemo tovarišem Središ. odbora za vse delo.

Tov. Mrvaljević je razlagal, kaj se vse piše in govori po Beogradu od nepozvanih ljudi okoli tamošnjega Obl. odbora in smatra za boljše, ako se sprejme anketni odbor, da se s tem ne dá nobene nezaupnice Sred. odboru, pač pa on to celo sam zahteva, da se bo moglo res pravilno zamašiti usta vsem dotičnim.

Tudi tov. Krečić priporoča postavitev anketne komisije, da se ne more reči, da se vse veruje Središ. odboru, čeprav je plenum prepričan o pravičnosti.

Tov. Perić iz Tuzle je pravil, da je na razne pamflete stavil Oblast. odboru v Beograd kakih 15 vprašanj glede natolcevanja, toda ni dobil nobenega odgovora. Smatra pa le, da bi se situacija pravilneje rešila, ako se izpodbiyejo natolcevanja potom preiskave anketne komisije, čeprav smatra, da ni niti najmanjše nepravilnosti pri Sred. odboru.

Tov. Petrović iz Zagreba je povdarjal, v kakem stanju smo izročili Udruženje iz rok komisarja, in primerjal današnje stanje. Predlog, ki se daje za anketno komisijo je iz ulice od ljudi, ki še niso sami nič pokazali in ki niso imeli še nobenega poverenja. Zagrebški invalidi imajo zaupanje v Središnji odbor kakor v mene, zato mirnodušno rečemo, da ne potrebujemo nobene anketne komisije. Če bi bilo potrebno, bi jo že mi sami predlagali, ne smemo pa dajati v preiskavo pravične ljudi.

Tov. Ivanović je izjavljal, kakšna sramota je, da se Beograđani vedno samo prepirajo in vlečejo za stolčke, češ, da je to škodljivo za naš zakon in za

ugled Udruženja. Je proti vsaki anketni komisiji in poziva, da to enkrat za vselej preneha.

Tov. Ristić iz Sarajeva je povedal, da je njegov odbor na seji izjavil, da ne jemlje v poštev nepodpisanih pamfletov. Komu naj odgovarjamo? Skladal se je z izjavami tov. Štefeta in Kremita.

Tov. Krečić je ponovno govoril in povdarjal, da se res ne sme verovati samim poročilom ali par ljudem. Verjeti pa moram lastnim očem, ker nisem slep. Ker pa sem ravno gledal in videl delo Središnjega odbora, moram samo sebi verjeti.

Poglejmo takoj vse knjige; drugega anketni odbor ne more storiti, potem pa dajmo vsak svojo izjavo in satisfakcijo. Preden anketna komisija zaključi, je lahko še dosti novih pamfletov, pa nobeden ne bo nič dokazal, vedno pa samo natolceval, ker so sovražniki po celi državi in zunaj.

Tov. Barišić iz Mostara je primerjal, kako je bil obtožen on, ki je 12 let vžival zaupanje in deloval kot predsednik Oblastnega odbora. Vse skupaj se je izkazalo kot nič. Ravnotako je pri Središnjem odboru.

Delegati, ki že 12 let hodimo na plenarne seje konstatiramo, da je ves čas na dnevnem redu sporno vprašanje beograjskih invalidov in Središnjega odbora. Jaz v bodoče sploh ne bom prisostvoval debatam o tem, ako se ne bo razpravljalo samo o vprašanih invalidov cele Jugoslavije. Naš Oblastni odbor ima polno zaupanje v delo Središnjega odbora.

Tov. Stojanović je izjavil, da je popolnoma zadovoljen s poročilom Središnjega odbora in nima smisla kaj preiskovati.

Tov. Krajnović iz Karlovca se strinja s tov. Krečićem in tovariši in pravi, da naj bo hvala tov. Nediću in ostalim, da tako lepo delajo. Naj govori kdor hoče proti, mora utihniti. Naše Udruženje vodijo pošteni ljudje, ki naj ga vodijo še 30 let.

Tov. Stamenković iz Skoplja se pridružuje tov. Krečiću; je proti anketi, ker natolcevanja ničesar konkretnega ne prinašajo.

Tov. Vukanović iz Prištine. Anketata se vrši, ako se pokaže kaj sumljivega. Iz poročil pa ni ničesar sumljivega, kaj potem sploh govorimo o temu?

Tov. Stanković iz Zaječara je tudi navajal slučaj, koliko je moral pretrpeti vsled sličnih očitanj, izrazil pa je popolno zaupanje upravi.

Isto je izjavil tudi t. Kuštrinović.

Tov. Pavlović iz Kruševca pravi, da je na vsa grda natolcevanja in pisanja rekla, da naj dotični predlože vse točke delegatom, da bodo razpravljali o njih na plenumu in je bil za to, da se določi anketni odbor. — Kakor pa se jasno vidi iz razpoloženja, je izguba časa debatirati o tem, zato naj se ta diskusija neha in glasuje brez vsake preiskave.

Tov. Stamenković in Vujević sta izjavila popolno zaupanje Središnjemu odboru.

Tov. Kojić iz Dubrovnika je navajal, kako je nekdo dolžil tov. Tošića, da je bil bolgarski komitaš, kar je izzvalo splošen smeh.

Tov. Mitić iz Niša je predlagal, da bi kar izmed navzočih delegatov izbrali tri člane, da pregledajo delo. (Ugovori.)

Tov. Rakić je izrazil zahvalo ožjemu Sred. odboru, ki je mogel v dobi krize tako vztrajati in pokazati še dobiček.

Tov. Baltić iz Kragujevca je povdarjal, da naj vedo beograjski invalidi, da oni ne morejo govoriti v imenu cele države. V našem imenu more govoriti samo tisti, ki je pooblaščen, a mi smo njegova kontrola.

Po izjavi tov. Milenkovića iz Bitolja, da odobrava poročilo, je govoril predsednik Nadzornega odbora, tov. Jovović.

Izjavili smo in podpisali ter trdimo ponovno, da je bilo delo v vsakem oziru pravilno. Niti ena pritožba ni prišla od organizacij. Prišle pa so okrožnice, da je Udruženje zgubilo milijon pri Sweepstaku, toda ako je bil izdan en dinar, naj se mi odseka glava. Druga zopet pravi, da je izgubljenih toliko in toliko stotisoč. Kaj je izgubljenost, če je Udruženje zaprosilo ministra

soc. politike, da odobri porabo 600.000 Din za zgradbo, katera bo nesla na leto 80.000 Din. Ali je to propast invalidske imovine, ako se je postavilo zdravilišče na Zlatiboru, kamor hoče ministrstvo pošiljati invalide v našo zgradbo in plačati Središnjemu odboru. Ali je za sanatorij v Soku Banji izdanih 300.000 Din upropaščenih?

Samo to nas je dovedlo, da predlagamo anketni odbor, čeprav nismo niti ene nepravilnosti konstatirali. Sedaj pa izvolite izvideti: ali ni vsa ta diskusija brezpomembna? Ako daste tem ljudem satisfakcijo, dobe avtoriteto, ako pa ne zaslužijo, doli z njimi!

Bili smo pri g. ministru socijalne politike, g. dr. Novaku, ki je med drugim rekel: »Zahtevali bomo od kraljevske vlade, da se invalidsko vprašanje zboljša.« Jaz sem mu odgovoril: »Kot človek in državljani vam rečem, ako se vaši zahtevi ne ugodi, je bolje, da niti en dan več ne sedite na ministrskem stolcu, ker smatrate, da ste padli na največjem bojišču, za dobrobit, čast in bodočnost domovine.«

Iz tega vidite naše pošteno delo. Za mene je merodajno, da je vsak Oblastni odbor rekel: Poznam delo Središnjega odbora in vem, da je pravilno. Če plenum, kakor sem videl iz razlaganja, ne sprejme našega predloga, naj glasuje za odobritev ali nezaupnico.

Tov. Nedić. Rekel bi, da bi ostali pri predlogu Nadzornega odbora za anketni odbor, ker je to v težki zvezi s celo kampanjo, ki je organizirana po Beogradu. Vsakovrstni invalidi smo v Beogradu, domačini in tuji. Kampanja je začela od male skupine. Smatram, da je zelo važno, da se ta stvar na današnjem plenumu enkrat za vselej izčisti. To so ljudje, ki že 15 let terorizirajo invalide naše države, a vi jih ne morete poznati, dokler ne vidite vsega tega na lastne oči, potem lahko brezbrizno sedite doma in take pamflete mečete na dostojno mesto.

Ponovno predlagam, da že izbrani odbor, ki ima tesne zveze z našim delom, istega pregleda. K temu pravim to, kar mi je sam g. minister socijalne politike rekel: »Radi beogradske invalide ne bi nikdar sprejel kakšnega zakona. Toda ogromna večina ni kriva.« Zato si manjšina ne sme dovoljevati terorizirati naše organizacije.

Pooblastite odbor za prošnje in pritožbe, da izvrši pregled dela Središnjega odbora. (Ugovori: nočemo.)

Plenum je sprejel sklep:

1. Da je delo Središnjega odbora ne samo pravilno po pravilih, pač pa intenzivno, ker je doseglo pozitivne rezultate, radi česar daje plenum popolno satisfakcijo članom ožjega odbora, zahvaljujoč se mu za častno delo.

2. Da anonimna očitavanja proti delu Središnjega odbora obsoja kot gnusne klevete in smatra, da so podtaknjena v naprej predvideni zlonameri, da se krade čast našemu Udruženju. Konstatira se, da nobena uprava ožjega Središnjega odbora še ni dala toliko pozitivnih rezultatov kot sedanja s tovarišem Nedićem na čelu, in nobena še ni tako povzdignila moralo v organizacijah, da so danes močno razširjene po celi državi, morda bolj kot vse druge organizacije, da čuva žrtve, cementirane z našo krvjo in naših padlih tovarišev.

Sledila je debata o posameznih postavkah poročila Središnjega odbora, na kateri so delegati stavljali posamezna vprašanja. Tov. Nedić in drugi odborniki so razložili vsako točko in jo podkrepili s dokazi tako, da je bilo poročilo soglasno odobreno. Naše čitatelje pa bo pred vsem zanimala nadaljna točka, t. j. spremembe invalidskega zakona.

Predsednik tov. Božidar Nedić je imel sledeči referat:

Invalid. zakon je najvažnejša stvar za invalide in njihove organizacije. Vprašanje ni nova stvar, ker se vleče že od osvobođenja do danes, iz leta v leto. To je šesta plenarna seja, ki se ž njim bavi, v dokaz, kakšne so težkoče, ki jih imajo vlade, še bolj pa vsi dosedanj Središnji odbori. Največje težkoče so finančne, ker sredstev ni dovolj, da bi se mogla država oddolžiti vojni žrtvam kakor so zaslužile in kakor se spodobi kulturni državi.

Dobro veste, da smo sami izdelali načrt invalidskega zakona, ki je našel na spremembo takoj v začetku, ko so rekli, da ni finančnih sredstev za tak načrt. Napravili smo drugega in vzeli v poštev pripombe finančnega ministra. Služil je za podlago za projekt, katerega je izdelavala državna komisija.

Prejšnji minister soc. pol. in nar. zdravja, g. dr. Novak, je v soglasju s predsednikom vlade in ministrom financ postavil komisijo iz predstavnikov vseh zainteresiranih ministrstev, ki je delala načrt. Razumljivo je, da dobe predstavniki take komisije glede obveznosti instrukcije od svojih ministrstev, zato niti eden predstavnik ni mogel prosto soditi po svojem mnenju, pač pa kakor mu je bilo naročeno.

Tudi mi smo sodelovali pri tej komisiji kot predstavniki organizacije, in sicer jaz ter tov. Milutin Mrvaljević, sodnik. Radi tragičnega dogodka v Marseju je komisija ustavila delo za dobre tri mesece. Kaj je predstavljalo delo te komisije? Z ene strani zboljšanje invalidskega zakona, v kolikor je mogla vlada zahtevati od svojih ministrov v finančnem oziru. Napram tem članom komisije smo imeli predstavniki privatne organizacije podrejen položaj. Zahtevali smo maksimum, oni pa so dajali minimum. Videč, kak je finančni položaj, smo se morali pomiriti in dati vendar pristaneke. V razgovorih, ki so trajali tudi do 9. ure zvečer, smo napravili sporazume tako, da ima načrt okoli 20 členov za spremembo.

Glavno je, da vsi člani popravljajo invalidski zakon iz leta 1929 in ni nobenega, da bi kaj odvezemal. Največ se popravlja za one, ki so sploh izgubili zaščito, da jo zopet dobe, bodisi invalidnino ali samo zaščito.

S spremembami bi se po našem računu vrnilo zaščito približno 10.000 ljudem, med njimi invalidom in drugim vojnimi žrtvam.

Neko stvar moram pojasniti, ker je Središnji odbor obetel delegatom, da bo projekt, ko bo sprejet, natisnil. — Vsled te namere se je Središnjemu odboru naložilo, da ne more obelodaniti načrta, dokler ga ne usvoji ministrski svet, šele potem se bo lahko publiciral. Zato ne morem pojasnjevati posameznih paragrafov, pač pa samo toliko lahko rečem, da so vse njegove odredbe samo za zboljšanje. Pri edinem paragrafu se nismo mogli sporazumeti radi davčnega cenzusa, ker se niso vjemali podatki o imovinskem stanju invalidov. Zahtevali smo, da se poveča, da bi imeli lastniki do 2 ha zemljišča, pravico do invalidnine. Komisija je sprejela povečanje cenzusa od 120 na 150 Din. Zahtevali smo najmanj 200 Din, pristali pa potem za deželo na 180 Din, za mesta na 200 Din.

Ko je komisija končala delo, je bil načrt poslan od ministrstva soc. politike ministru financ. Baš v onem času pa so nastale spremembe v vrhovni drž. upravi. Vlada g. Uzunovića je odstopila in nastopila vlada g. Jevtića. Prva skrb nam je bila, da vidimo, kaj misli nova vlada o invalidskem zakonu, ker nam je znano, da ako se menjajo ljudje, se morejo menjati tudi mnenja.

Posetili smo g. predsednika vlade, mu razložili celo situacijo in ga prosili za izjavo. Izjavil je, da z obema rokama prijema vse, kar so njegovi predniki o tem delali in bo srečen, ako bo invalidsko vprašanje predložil parlamentu v rešitev. Prosili smo za mnenje tudi g. ministra financ. Mnenja g. ministra soc. politike ni bilo treba prositi, ker je dovedla srečna okolnost za ministra človeka, s katerim smo dolgo časa skupno sodelovali, ki ga že davno poznamo. To je g. dr. Drago Marušić, kateri je branil vprašanje naše odškodnine v Versajlu in smo z njegovo odbrano ter odbrano g. dr. Ježa dosegli ca 18 milijard vojne odškodnine. On je eden od onih sodelavcev, ki so v Ljubljani delali dolgo časa z vsemi predstavniki oddelka ministrstva soc. politike po vseh oblastih; ko je bil še minister soc. politike g. dr. Gregor Žerjav. Predsedoval je tedanji konferenci leta 1922 in lahko se je bilo sporazumeti z g. Marušićem. Ko smo ga vprašali o našem vprašanju je izjavil, da je žalostno, ker še ni regulirano, gledati pa hoče, kolikor mu bo do moči dopuščale, da pospeši to vprašanje. Posebno mu je padel v oči cenzus

Poslušajte!

Vzorce popolnoma novega spomladanskega in letnega blaga za moške in ženske obleke in razne druge manufakture so pravkar izgotovljeni.

Pišite še danes Trgovskemu domu Stermecki, nakar jih takoj brezplačno prejmete. — Cene vsemu blagu močno znižane, izbira pa je ogromna.

TRGOVSKI DOM
Stermecki
TOVARNA - PERLA - 11 - OBLEK
Celje št. 37

in je rekel: Mislim, da je ta cenzus malo predviden in bi bil ugoden, ako se poviša na 180 Din za obrtnike in druge, ker gre njihov davek nad sedanjo višino. Misli pa se zavzemati, da se cenzus poveča na 200 Din.

Treba je, da lojalno priznam eno stvar. Vi, ki niste imeli statistike, ne morete vedeti, vendar pa je zanimivo, kako vpliva povečanje cenzusa 120 Din na 150 Din na finančni efekt. Ker največ naših članov pada ravno v ta povišek, predstavlja samo povečanje po 30 Din efekt 30 milijonov letno. Če pa vzamemo povečanje cenzusa na 180 dinarjev, znaša efekt 50 milijonov. Dela pa se v možnosti, ki jo finančni minister lahko nudi.

Ko smo dobili tako obvestilo, smo se obrnili na g. finančnega ministra, kateremu je g. minister soc. politike predložil okoli 15. februarja t. l. načrt v pregled. Včeraj smo dobili odgovor g. finančnega ministra, da je popolnoma osvojil načrt, ki ga je naredila državna komisija in ga je vrnil g. ministru soc. politike in nar. zdravja.

Torej se vprašanje sprememb nahaja v fazi, kakor ga je izdelala komisija in so nanj pristali predsednik vlade, minister soc. polit. in minister financ.

Potrebna je samo formalna stvar, da ga minister soc. polit. izroči ministrskemu svetu, ki naj ga na eni seji preprese in mu da zakonsko motivacijo,

potem pa predloži skupščini v nadaljno delo. Ko se to izvrši in ker je sama vlada dala pristanek na ta projekt, se v parlamentu stvar lahko zelo hitro razvije.

Med tem pa pri takem stanju ne smemo sprejeti gotovo činjenice, da čakamo na projekt pred skupščino. Naše delo se prenese od posameznih ministrov na skupščino. Pri tem je treba delati pri narodnih poslancih, da dobimo maksimum onega, kar smo želeli dobiti v državnem odboru, a nismo mogli doseči, ker so tam strožji zakoniti ljudje, preko poslancev pa lahko zadovoljimo svoje zahtevke do skrajnih meja. Pripravljeni smo, ko se pojavi načrt pred skupščino, da imajo v onem momentu narodni poslanci v rokah te naše zadnje zahteve.

Sledila je obširna debata o kritiki in zahtevah posameznih delegatov.

Radi preobširnosti ne moremo nadaljevati poročila, tudi v skrajšani obliki ne. Mogoče nam bo v prihodnji številki na razpolago toliko prostora, da bomo lahko zaključili poročilo iz plenarne seje z zanimivimi govori delegatov, ker pozneje je sledilo vprašanje novih pravil, kar smo že zadnjič poročali in sklepanje o prošnjah in pritožbah, kar se nas pravzaprav ne tiče in je bila tako zaključena tridnevna plenarna seja v Beogradu.

Poročila iz občnih zborov

(Nadaljevanje.)

V Tržiču je bilo na občnem zboru dne 17. februarja t. l. ob 9. uri navzoče 17 članov. Vršil se je v gostilni pri Ruehu poleg farne cerkve. Otvoril ga je mesto predsednika tajnik tov. Ciler. Pozdravil je delegata tov. Štefeta in Osano, nato pa je bilo podeljeno predsedstvo zbora tov. Štefetu. V poročilu se je tov. Ciler spomnil najprej Blagopokojnega Viteškega kralja, ki je padel kot nositelj miru dne 9. okt. 1934 zadet od zločinske roke. Izgubili smo svojega največjega zaščitnika in dobrotnika. Navzoči so vstali in zaklicali trikrat »Slava mu«, nato pa počastili spomin še z enominutnim molkom.

Nato je tov. Ciler poročal, da se je odbor na vse načine prizadeval zboljšati položaj in zbiral dohodke za večjo pomoč članstvu. Ustanovil je svojo zadruzo, začel s pletenjem nogavic i. dr., nabavil si je stroj, dva stroja za pletenje pa si je izposodil. Postavil je gospodarski odsek in je zaposlil tudi štiri moči. V prvih mesecih je izkazal dobiček. Odjemalci pa so se izkazali pozneje za nesolidne, tako da je zadruza prišla v pasivnost in jo je bilo treba opustiti. Odbor je prišel v težkoče, ker garantira za izposojeni denar. Razvila se je ostra debata in je na vprašanja odgovarjal tov. Ciler.

Sklenjeno je bilo, da se dolg odplačuje v obrokih iz dohodkov Krajevnega odbora, stroški pa se morajo znižati na najnižjo obrestno mero. Krajevni odbor mora ugotoviti točno stanje dolžnikov tekom enega meseca in poročati Oblastnemu odboru. Ves inventar zadruge in Krajevnega odbora je treba vnovčiti in izkupiček dati na račun dolgov. Bodoči Krajevni odbor naj uvede v to svrhu tudi nabiralno akcijo. Odboru je bil kljub temu podan

absolutorij. V nov odbor so bili izvoljeni tov. Šveglj, Vuk, Hafner, Globočnik in Ciler, nadzorni odbor pa tov. Ovsenek, Mubi in vdova Režek. Delegata sta pojasnila v zadevi invalidnine ter odgovarjala na razna stavljenja vprašanja.

Ribnica. Dne 3. marca ob 10. uri se je vršil redni občni zbor Krajevne organizacije v gostilni Škrabec na Hrovači. Otvoril ga je podpredsednik tov. Tanko ter ugotovil sklepčnost, ker je bilo navzočih 60 članov in članic.

Najprej se je spomnil smrti Viteškega kralja Aleksandra I., kateremu so navzoči zaklicali trikrat »Slava«. Nato se je spomnil vseh umrlih članov in članic, posebej pa še pred kratkim preminulega predsednika tov. Škrabca. Po polminutnem molku je izjavil: »Delavec je malo, pa še ti nam odhajajo v prerani grob.« Vodstvo zbora je bilo poverjeno tov. Pogorelcu, ki je povdarjal, kako težka je za organizacijo izguba predsednika, ker je vedno delal in lajšal gorje članstvu.

Kolikor je povzel iz poslovanja tov. Škrabca, ki je bilo zelo vzorno je podal tajniško in blagajniško poročilo ter je bil soglasno sprejet absolutorij.

Kot delegat navzoči tov. Štefe je razložil delovanje Oblastnega odbora z izjavo, da mu je čast, da že 12 let načeluje tako lepi in solidni organizaciji. Dosegli smo lepe uspehe v moralnem, socijalnem, humanitarnem in nacionalnem oziru. V zadnjem času smo po našem prizadevanju sezidali več invalidskih zavodov, ki so stali približno 20 milijonov. V Sloveniji so se invalidski zavodi odpravili po krivdi gotovih predstavnikov, mi pa se nismo mogli takrat braniti. Invalidska organizacija je sedaj močna tako, da si je zagotovila življenjske najmanj še za 20 let. Tudi pri nas

se mora začeti zopet graditi. Naša organizacija je dobila ugled, ko ji je Blagopokojni Viteški kralj razvil zastavo. Sedaj nam je bilo naklonjeno novo pokroviteljstvo Njegovega Veličana, kralja Petra II.

Udruženje se je cel čas prizadevalo tako, da nam je 120 poslancev obljubilo izvršitev popravka invalid. zakona, pa so ostale le besede. Le naš Blagopokojni Najvišji zaščitnik nam je obljubil pomoč, a žal smo ga tako nepričakovano izgubili. Toda spremembe invalidskega zakona se bodo morale vendar v kratkem sprejeti.

Izvoljen je bil odbor in sicer tov.: Ambrožič, Škrabec Stanko, Tanko, Šmalc, Oražem; namestniki: Košir, Knidica, Tekavec; nadzorni odbor pa: Kaplan, Dejak, Pogorelec; namestnika: Oblak in Zajc.

Iz Mokronoga poročajo o občnem zboru dne 24. februarja t. l. sledeče:

Predsednik tov. Novak je otvoril po prihodu delegata tov. Tomca iz Ljubljane obč. zbor ob 10. uri v gostilni pri Majcnu. Članstvo je bilo po večini navzoče. Občni zbor je vodil tov. Tomc, tajnik tov. Urbanc pa je poročal, da je članstvo sicer nekoliko napredovalo, vedno pa je še po okraju dosti takih, ki bi se morali brigati za organizacijo, ker jo bodo vedno potrebovali. Nekdaj precej močna organizacija je padla na okroglo 30 članov; temu vzrok je le nezavednost. Dopisov je bilo 121 v raznih zadevah, ki so bile po večini ugodno rešene. Blagajna ima za vse obveznosti, zlasti za tajniške ima nekoliko primanjkljaja, to pa zlasti, ker vsled neagilnosti članstva ni mogoče podvzeti nobene koristne akcije. Poročilo je bilo soglasno sprejeto s pohvalo. Delegat je pozival navzoče, da naj po svojih vaseh skrbijo, da se bo organizacija poživela, da bo sleherni njen član in članica, nato pa je obširno razložil celo stanje glede sprememb invalidskega zakona, zastankov invalidnin in vseh drugih potrebnih zadev. Z željo, da bi bila prihodnje leto na obč. zboru zbrana močna vrsta, tako kot je bila nekdanj in da bo gotovo boljše zaščita, je prešel k točki: volitve.

Izvoljeni so bili tov.: Novak, Urbanc, Brzin, Lukek, vdova Capuder; namestniki: Pavšič, Trante, Gačnik; nadzorni odbor: Bregant, vdovi Gazvoda in Kovačič.

V Ormožu je bil precej dobro obiskan občni zbor dne 17. februarja v Društvenem domu ob 9. uri. Otvoril ga je predsednik tov. Gruškovnjak, vodil pa delegat iz Ljubljane tov. Zore, ki se je uvodoma spomnil Blagopokojnega kralja Aleksandra I. in našega novega Pokrovitelja Njeg. Velič. kralja Petra II. Dnevni red je bil običajen, poročilo odbora je bilo povoljno in izvoljen je stari odbor: tov. Hrga, Strmšek, Gruškovnjak, Veselko, Lukman, Ritonja, Kranjčič, vdova Kovačec, Štih in Paušner.

Delegat je razlagal akcijo za spremembo invalidskega zakona, nato pa, kako naj članstvo drži in podpira našo organizacijo.

Sevnica ob Savi. Dne 3. marca t. l. ob 9. uri se je vršil občni zbor Krajevnega odbora v salonu pri Kraglu. Po naročilu predsednika je tajnik tov. Senica otvoril zborovanje, nato so se navzoči spomnili najprej Najvišjega pokrovitelja Blagopokoj. Viteškega kralja, kateremu so zaklicali trikrat »Slava«! Občni zbor je na to vodil delegat tov. Tomc iz Ljubljane. Celotno poročilo uprave je podal tov. Senica. Treba bi bilo, da bi si organizacija gmotno pomagla, kar je tudi poskušala s prireditvami. Žal ni bilo dobiti dvorane; sedaj pa je iz prijaznosti dal na razpolago g. Kragelj svoj velik salon samo našemu udruženju, da bo imelo lahko stalne prireditve. Članov je 41, ki pa niso še vsi uredili dolžnosti. Na sejah in sestankih se je razmotrivalo o ustanovitvi kakega gospodarskega podjetja. Zato je tajnik pripravil pravilnik, po katerem naj bi organizacija zbiralala dohodke ter gospodarsko podpirala članstvo. Načrt se bo še predelal, ako se bo dalo priti do zaželenih uspehov. Izvoljen je bil po večini stari odbor in sicer tov.: Jerala, Senica, Hohkraut, Sever, Mastnak, Kozmus, Romih; nadzorni odbor: tov. Pajk, Pertinač in Mastnak. Tov. Tomc je pojasnil različna vpraša-

nja, zlasti pa o spremembah invalidskega zakona, prevedbah, zaostankih, pritožbah itd. Člani so stavili več vprašanj.

V Polzeli se je vršil občni zbor dne 27. januarja t. l. ob 9. uri dopoldne v prostorih tov. Matkota v Dobrteših vasi. Otvoril ga je tov. Uratnik in je najprej pozval navzoče, da v spomin Blagopokojnega Viteškega kralja vstanejo ter zakličejo trikratni »Slava«! Za predsednika obč. zbora je bil izvoljen delegat tov. Tomc.

Tov. Matko je poročal o delu in blagajniškem stanju, kar je bilo brez ugovorov sprejeto. Za nadzorni odbor je dal tov. Škafar ugodno poročilo in podan je bil absolutorij s pohvalo.

Odbor je ostal stari in sicer tov.: Uratnik, Matko, Znidar, Perger, Šoster, Trglav in vdova Peternel; namestniki tov. Smolej in vdova Gracej; nadzorni odbor tov. Škafar, Trglav in Gorič.

Tov. Tomc je poročal o pripravih za spremembo invalidskega zakona in o dveletni borbi našega udruženja, o zaostankih, odkupninah, Protezni delavnici, o delovanju naših organizacij, o invalidskih domovih. Končno je razlagal, kako važna je ravno sedaj organizacija in da naj se je vsi oklenejo, da bomo svojo težko pravdo izvajali.

Tov. Tomc je tudi pojasnjeval razna stavljenja vprašanja.

Moravče. Ob 11. dopoldne je predsednik tov. Koželj otvoril občni zbor dne 24. februarja t. l. v osnovni šoli. Članstva se je udeležilo 35, prišel je tudi delegat iz Ljubljane, tov. Zore. Najprej se je predsednik spomnil tragičnega dogodka, ko smo izgubili Najvišjega pokrovitelja, Viteškega kralja Aleksandra I. Navzoči so vstali in zaklicali trikrat »Slava«! Njegovemu prvorojcu Nj. Vel. kralju Petru II. pa je zbor izrazil neomajano zvestobo in zahvalo za Pokroviteljstvo.

Občni zbor je vodil delegat tov. Zore. Tov. Koželj je poročal, da so bile 4 redne in 1 žalna seja, 41 prejetih in 35 odposlanih dopisov. Podporo je dobilo 15 članov in članic. Tov. Vidergar je poročal o blagajniškem stanju. Podan je bil absolutorij in izvoljen zopet stari odbor.

Tov. Zore je natanko poročal o pomenu organizacije, o težki borbi za spremembo invalidskega zakona, zaostankov in pojasnjeval na razna vprašanja.

S pozivom na naročbo časopisa »Vojni invalid« je predsednik zaključil občni zbor.

Občni zbor v Mariboru se je vršil v nedeljo 10. marca t. l. ob pol 10. uri dopoldne v Kazinski dvorani. Kljub slabemu vremenu je bila udeležba članov in članic iz mesta in okolice povoljna, kar znači, da je bilo zanimanje veliko.

Občni zbor je otvoril predsednik tov. Geč, ki se je primernim nagovorom v prvi vrsti spomnil Blagopokojnega našega Najvišjega zaščitnika Viteškega kralja Aleksandra I. Za njim žaluje cel narod, posebno me vojne žrtve ga bomo v najtežjih časih pogrešale kot našega največjega zaščitnika. Predsednik je pozval navzoče, da vstanejo in zakličejo trikrat »Slava«. Navzoči člani so sledili temu pozivu.

Nato je predsednik tov. Geč sporočil navzočemu članstvu razveseljivo vest, da je Njegov Veličanstvo kralj Peter II. blagovoljno prevzel pokroviteljstvo nad našim invalidskim Udruženjem. V njem smo dobili zaslužnega in vernega naslednika in obljublamo mu neomajno zvestobo in udanost. — Navzoči so zaklicali trikrat: »Živijo«.

Nadalje je bilo predsedniku tov. Geč-u čast pozdraviti povabljene goste in zastopnike; za komando mesta kapetana gosp. Stanojevića Budimira, za mestno poglavarstvo ravnatelja gosp. Jež-a, za sresko načelstvo desni breg gosp. Podkubovška Alojza in za levi breg gosp. Jakija Franja. Nato je pozdravil došlega delegata Oblastnega odbora Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani tov. Tomca.

Predsednik tov. Geč je predlagal skupščini, da odpošlje brzojavke in sicer: Kabinetni pisarni Njeg. Velič. kralja Petra II. v Beogradu sledeče vsebine: »Vojne žrtve, zbrane na redni letni skupščini Krajevnega odbora Udr. voj.

invalidov v Mariboru, pošljajo s svojo zbor izraze globoke udanosti in neomajane zvestobe in kličejo Živio kralj Peter II. in Njegov kraljevski Dom!«

Druga brzojavka predsedniku krajevske vlade, gospodu Bogoljubu Jevtiću v Beogradu. »Vojne žrtve, zbrane na svoji redni letni skupščini Krajevnega odbora Udruženja voj. invalidov v Mariboru, Vas pozdravljajo želeče, da nam ohranite svojo vedno izkazano naklonjenost.« Tretjo brzojavko, Ministru za socialno politiko, g. dr. Drago Marušiću, Beograd. »Iz občnega zbora Udruženja voj. invalidov v Mariboru, prejmite najlepše pozdrave in zahvale za naklonjenost, s katero smo prepričani, da bomo dosegli pravičen invalidski zakon.«

Vse tri brzojavke je skupščina soglasno sprejela. Nato je bil izvoljen za voditelja občnega zbora delegat tovariš Tomc, za zapisničarja tov. Pravdič in overovatelja tov. Dornik Peter in Kristovič Anton. Predsednik tov. Tomc preide k nadaljevanju dnevnega reda, sporoča uvodoma navzočim kot delegat Oblastnega odbora, da prinaša iskrene pozdrave iz Ljubljane z željo, da bi današnji občni zbor rodil najlepše uspehe.

Nato pozove tajnika tov. Pravdiča, da prečita zapisnik zadnje skupščine, kateri se brez ugovora odobri.

Tov. Geč je v daljšem stvarnem poročilu očrtal obupen položaj vojnih žrtev, ki jih je v današnji krizi zadelo najhujše. Nekateri izmed njih so popolnoma obubožali in žive samo od tega, kar si zamorejo v skrajni sili preiskrbeti. Obrazložil je kot delegat, kaj se je razpravljalo na plenarni seji Središnjega odbora v Beogradu za čimprejšnjo spremembo invalidskega zakona. Znano je, da se že leta in leta borimo za izboljšanje invalidskega zakona, zvišanje davčnega cenzusa, priznanje invalidnine bolnikom invalidom, črtanje kazni za vojne vdove, katere imajo nezakonske otroke, zaščita staršem padlih, ne glede na to, ako imajo druge živče sinove. Nadalje se je na plenumu zahtevalo, da se podeljujejo trafike v prvi vrsti vojnim žrtvam, kakor tudi kantine, vrši zaposlovanje vojnih invalidov pri samoupravnih in državnih ustanovah. Predlog za spremembo invalidskega zakona se vleče kakor polževa pot, zato smo baš na tej konferenci zahtevali, da mora biti zavlačevanja konec ter upamo, kakor se nam je od verodostojnih činiteljev obljubilo, da bo naš zakon čimprej prišel v pretes. Kar pa se tiče našega socialnega vprašanja, je bil naš Krajevni odbor vedno na mestu ter je storil vse, kar je bilo mogoče v prid našim najrevnejšim članom, kolikor so dopuščala finančna sredstva. Od našega Oblastnega odbora smo prejeli podporo v znesku 2000 dinarjev, ki se je razdelila članom, za kar mu izrekamo srčno zahvalo.

(Dalje prihodnjč.)

Naše gibanje

ODOBRENI OBRAČUNI. Oblastni odbor je na svoji seji dne 22. t. m. odobril obračune Krajevnih odborov: Maribor, Krško, Sevnica, Ribnica, Zagorje, Ptuj, Ljutomer, Kočevje, Celje in Trbovlje. — Vsi navedeni Krajevni odbori naj sprejmejo to na znanje brez posebnih obvestil. Ostali Krajevni odbori, ki obračunov še niso predložili, naj to čimprej store v smislu pravil.

Pravilnika o oddaji kantin ne bomo naprej objavili, ker nadaljne točke niso več specijelno za kantine, pač pa za druge vojaške oddaje, ki za nas ne prihajajo toliko v poštev.

Obvestilo. Na motivirano prošnjo Jadranske straže v Celju je bil Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju primoran odločiti svojo tombolo na 20. junij, v slučaju slabega vremena pa na 23. junij 1935.

Ponovno prosimo vsa humanitarna društva, da na te dni ne prirejajo nobenih sličnih prireditev.

Krajevni odbor udruženja vojnih invalidov v Novem mestu sporoča, da bo vsem tistim, ki ne plačujejo redno ali pa še dolgujejo za nazaj naročnino, ustavil list »Vojni Invalid« in jih črtal iz seznama članov.

Ker pričakujemo vsak čas dopolnitev Invalidskega zakona, bo marsika-

teri potreboval organizacijo kakor tudi naše glasilo »Vojni Invalid«. Zato naj vsak član stori svojo dolžnost in poravna članarino in za list.

Kdor ne bo poravnal do 15. aprila 1935 članarino in za list »Vojni Invalid«, se ga bo črtalo in nima pričakovati nobene pomoči od organizacije.

Nadalje sporoča, da so došle železniške legitimacije od tistih, ki so jih dali za podaljšanje za leto 1935, in se dobe pri tov. blagajniku Lukmanu v trafiki na Ljubljanski cesti.

Kranj. Krajevni odbor udruženja vojnih invalidov v Kranju, je imel svoj redni občni zbor, dne 10. februarja t. l. Vsled slabega vremena, je bil le srednje obiskan, ker so nekateri člani oddaljeni 20 do 30 km in jim ni mogoče peš hoditi tako daleč.

Ker ni bil t. predsednik na občnem zboru, je dal svojo izjavo, da ni zadovoljen s tem odborom, zato se je sklenilo, da naj se skliče izredni občni zbor. Povabljen je tudi delegat iz Ljubljane.

Izredni občni zbor se vrši dne 7. aprila t. l. v posebni sobi pri Jahaču. Začetek točno ob 9. uri. Dolžnost vsakega člana in članice je, da se udeleži tega izrednega občnega zbora, ker sedaj je bolj primerno vreme in je dobro, da vsakega vsaj enkrat v letu vidimo in da skupaj potožimo svoje težkoče. Obenem je dolžnost vsakega, da poravna članarino za to leto, če jo kdo dolguje še v nazaj, saj mora vsak sam vedeti, da mora storiti svojo dolžnost.

Tovariši in tovarišice, dne 7. aprila t. l. na svidenje v Kranju.

Trboveljska pritožba.

Prejšnji teden je prinesel »Slovenski narod« poročilo o občnem zboru Krajevnega odbora UVI v Trbovljah, ki se je vršil dne 17. marca t. l. pri Forteuju. Poročilo omenja, da so invalidi grajali Oblastni odbor, ki ni poslal svojega delegata.

Krajevni odbor v Trbovljah je sporočil na koncu nekega skupnega poročila o raznih zadevah tudi to, da bo imel občni zbor, ni pa ničesar omenjal o delegatu in ga toraj ni vabil.

Za delegate pa obstoja že dve leti sklep, ki je bil sporočen vsem krajevnim odborom, da se je treba vselej izjaviti, ako naj pride in prevzeti polovico stroškov. Če pa to finančno ni mogoče, navadno krajevni odbori to sporoče z utemeljevanjem in Oblastni odbor je dostikrat to vpošteval.

Ni pa prav, ako se v javnosti potom dnevnega časopisa graja Oblastni odbor tako, da nepoučeni lahko mislijo, da se za svoje organizacije ne briga in izgleda na ta način, da je sploh nedelaven.

PREKLIC.

Podpisani Lapuh Anton, vojni invalid, preklicujem očitke, ki sem jih izrekel napram svojemu sotovarišu, vojnemu invalidu Rozmanu Ivanu in sicer drugi dan po licitaciji kantine v vojašnici Kralja Petra I. Veličega Osoboditelja v Ljubljani, ko sem mu očitel v pisarni komande, da je bil podkupljen. Toplo se mu zahvaljujem za odstop od tožbe.

Ljubljana, dne 21. marca 1935.

Lapuh Anton I. r.

LICITACIJA KANTINE.

V Vojvode Mišića vojašnici v Ljubljani se vrši dne 16. aprila t. l. ob 11. uri prva licitacija za kantino.

Licitacija, ki smo jo v zadnje številki »Vojnega Invalida« objavili, se ni vršila in je bila preložena.

Pogoji se lahko vidijo vsak delavnik v pisarni komande od 8.—11. ure.

OBČNI ZBORI SE VRŠE:

Dne 31. marca t. l.:

V Ljubljani ob 8. uri zjutraj v zeleni dvorani hotela Union (ob strani velike dvorane).

V Dolenjem Logateu ob pol 2. uri v Gasilskem domu.

V Prevaljah ob 9. uri dopoldne pri Kristanu v Farni vasi.

Dne 7. aprila t. l.:

V Kranju izredni občni zbor ob 9. v zadnji sobi gostilne pri »Jahaču«.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Fricko Juvan. Kolodvorska ul. 35. Tiska tiskarna »Slovenija« v Ljubljani. Predstavniki za tiskarno: Albert Kolman.